

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Komunikacja medyczna	
0912/URad/WNMinOZ/ST-NST/J1-06			Communication in medicine	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2024/2025		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		IV letni		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł J: Oferta uczelni J1: Przedmioty humanistyczne i społeczne		
Status przedmiotu		Do wyboru		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykłady	10 h	2 ECTS
		Ćwiczenia	20 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		1 ECTS
	z dyscypliną ³			
Forma nauczania ⁴		Tradycyjna: zajęcia w siedzibie Uczelni		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr hab. Ewa Rudnicka-Drożak prof. URad		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		e.rudnicka-d@uthard.pl		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	<i>Zdobycie wiedzy i umiejętności komunikacji w relacji z pacjentem i jego rodziną.</i>
Treści programowe. Wykłady⁵	<p>Wykłady: 10 h prowadzonych jako 5 wykładów po 2 h.</p> <p>Wykłady służą przekazaniu wiedzy na temat procesu komunikowania w relacji lekarz-pacjent.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zagadnień komunikacji interpersonalnej, komunikacja werbalna i niewerbalna. 2. Empatia i asertywność w pracy lekarza.. 3. Telekonsultacje, przebieg, zalety i ograniczenia. 4. Emocje w relacji lekarz – pacjent, wypalenie zawodowe. 5. Zaliczenie.
Treści programowe: Ćwiczenia	<p>Ćwiczenia: 20 h prowadzonych jako 10 ćwiczeń po 2 h.</p> <p>Ćwiczenia służą nabyciu umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej w pracy zawodowej lekarza, inicjowania i budowania relacji z pacjentem; zwiększenie umiejętności samodzielnej oceny własnych zachowań komunikacyjnych w sytuacjach typowych dla zawodu lekarza oraz kształtowaniu umiejętności na temat sposobów postępowania w specyficznych sytuacjach komunikacyjnych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady poprawnego komunikowania się - budowanie terapeutycznej relacji lekarz-pacjent, zasady prowadzenia wywiadu lekarskiego. 2. Bariery komunikacyjne i błędy jatrogenne wynikające z zaniedbań komunikacji interpersonalnej. 3. Techniki efektywnej komunikacji: aktywne słuchanie, parafrazowanie, klaryfikacja, odzwierciedlanie, facylitacja. 4. Szczególne grupy pacjentów: komunikacja z dzieckiem i jego rodziną. 5. Szczególne grupy pacjentów: komunikacja z pacjentem w wieku podeszłym i przewlekle chorym. 6. Szczególne grupy pacjentów: komunikacja z pacjentem uzależnionym, agresywnym. 7. Szczególne grupy pacjentów: komunikacja z ofiarami przemocy i z pacjentami z problemami seksualnymi.. 8. Komunikacja w zespole interdyscyplinarnym. 9. Komunikacja z pacjentami z odmiennych kultur. 10. Samorefleksja nad własnym sposobem komunikowania się i zachowywania. Omówienie i ewaluacja zajęć.
Metody dydaktyczne:⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład <ul style="list-style-type: none"> • Wykład audytoryjny z wykorzystaniem technik multimedialnych. • Wykład konwersatoryjny. 2. Ćwiczenia <ul style="list-style-type: none"> • Dyskusja • Sytuacyjna metoda problemowa • Burza mózgów • Metoda ćwiczeniowa • Studium przypadku • Metoda symulacyjna 3. Praca samodzielna Przygotowanie do zajęć.

<p>Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:</p>	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</p> <p>1. Wykład Na ocenę końcową z wykładu składa się ocena z testu z pytaniami otwartymi i zamkniętymi.</p> <p>2. Ćwiczenia W celu zaliczenia ćwiczeń należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sporządzić i zaliczyć przynajmniej 2 raporty realizowane w grupie z zadań wykonywanych w trakcie zajęć. Na ocenę raportu składa się: trafność rozpoznania problemu, poprawność rozwiązań, aktualna wiedza, dobór literatury, terminowość oddania raportu.. • Uzyskać aktywność na poziomie minimum 2 punktów za konstruktywny udział w dyskusji. W ramach jednych zajęć można uzyskać maksymalnie 1 punkt. • Na ocenę końcową z seminarium składa się ocena z raportów. • Studenci z najwyższymi wynikami z aktywności (minimum 6 punktów), uzyskują podniesienie oceny końcowej z ćwiczeń o pół stopnia. <p>3. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę</p>
<p>Sposób obliczania oceny końcowej:</p>	<p>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</p> <p>Skala ocen dla poszczególnych form zajęć uwzględnianych w obliczeniu oceny dokładnej.</p> <p>1. Wykład</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 (dostateczny) – 60% • 3,5 (dostateczny plus) – 66% • 4.0 (dobry) – 71% • 4.5 (dobry plus) – 81% • 5.0 (bardzo dobry) – 91% <p>2. Ćwiczenia Raporty z zadań – za każde kryterium Student może uzyskać 0-5 pkt. Procentowy wskaźnik uzyskanych punktów przy obliczaniu oceny końcowej przedstawia się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 91 - 100% - bardzo dobry • 81 - 90% - dobry plus • 71 - 80% - dobry • 66 - 70% - dostateczny plus • 60 - 65% - dostateczny

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	<i>pojęcie empatii oraz zwroty i zachowania służące jej wyrażaniu;</i>	D.W6. +++	Wykład	Zaliczenie z oceną	test z pytaniami otwartymi i zamkniętymi
W2	<i>specyfikę i rolę komunikacji werbalnej (świadome konstruowanie komunikatów) i niewerbalnej (np. mimika, gesty, zarządzanie ciszą i przestrzenią);</i>	D.W7. +++	Wykład	Zaliczenie z oceną	test z pytaniami otwartymi i zamkniętymi
U1	<i>rozwijać i udoskonalać samoświadomość, zdolność do samorefleksji i dbałość o siebie oraz zastanawiać się z innymi osobami nad własnym sposobem komunikowania się i zachowywania;</i>	D.U7. +++	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną	Pisemny raport z zadań, aktywność
U2	<i>rozpoznawać własne emocje i kierować nimi w relacjach z innymi osobami w celu efektywnego wykonywania pracy mimo własnych reakcji emocjonalnych;</i>	D.U8. +++	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną	Pisemny raport z zadań, aktywność
U3	<i>opisywać i krytycznie oceniać własne zachowanie oraz sposób komunikowania się, uwzględniając możliwość alternatywnego zachowania;</i>	D.U9. ++	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną	Pisemny raport z zadań, aktywność
U4	<i>stosować adekwatnie do sytuacji pytania otwarte, zamknięte, parafrazę, klaryfikację, podsumowania wewnętrzne i końcowe, sygnalizowanie, aktywne słuchanie (np. wychwytywanie i rozpoznawanie sygnałów wysyłanych przez rozmówcę, techniki werbalne i niewerbalne) i facylitację (zachęcanie rozmówcy do wypowiedzi);</i>	D.U10. ++	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną	Pisemny raport z zadań, aktywność
U5	<i>dostosować sposób komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego;</i>	D.U11. ++	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną	Pisemny raport z zadań, aktywność
U6	<i>rozpoznawać i analizować sytuacje trudne i wyzwania związane z komunikowaniem się, w tym płacz, silne emocje, lęk, przerywanie wypowiedzi, kwestie kłopotliwe i drażliwe, milczenie, wycofanie, zachowania agresywne i roszczeniowe, oraz radzić sobie z nimi w sposób konstruktywny;</i>	D.U12. ++	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną	Pisemny raport z zadań, aktywność
U7	<i>nawiązać z pacjentem i osobą towarzyszącą pacjentowi kontakt służący budowaniu właściwej relacji (np. Model 4 nawyków – 4 Habits Model: Zainwestuj w początek (Invest in the beginning), Wykaż empatię (Demonstrate empathy), Rozpoznaj perspektywę pacjenta (Elicit the patient's perspective), Zainwestuj w koniec (Invest in the end));</i>	D.U13. +++	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną	Pisemny raport z zadań, aktywność
U8	<i>spojrzeć na sytuację z perspektywy pacjenta, budując odpowiedni kontekst rozmowy i używając metody elicytacji, a następnie uwzględnić ją w budowaniu komunikatów werbalnych.</i>	D.U14. ++	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną	Pisemny raport z zadań, aktywność

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Konopka M.N., Feleszko W., Malecki Ł. 2018. *Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy*. Kraków: Medycyna Praktyczna.
2. Mastelarz-Migas A., Jankowska, A., Barański J. 2021. *Komunikowanie się lekarza i pacjenta w medycynie rodzinnej*. Wrocław: Edra Urban&Partner.

Literatura uzupełniająca

1. Gaciong Z., Kardas P. (red.) 2015. *Nieprzestrzeganie zaleceń terapeutycznych*. Warszawa: Naukowa Fundacja Polpharmy. Dostęp: <https://polpharma.pl/wp-content/uploads/2019/07/podrecznik-nieprzestrzeganie-zalecen-terapeutycznych.pdf>
2. Makara-Studzińska M. 2012. *Komunikacja z pacjentem*. Lublin: Wydawnictwo Czelej.

Inne pomoce naukowe

1. Rzutnik multimedialny

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładzie			10 h
Udział w ćwiczeniach	-	-	20 h
Udział w konsultacjach	5 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	25 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	5 h/ 0,2 ECTS	25 h/ 0,8 ECTS	30 h/ 1,0 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS ¹⁰		

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.